

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Evnegyedsre 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 15 krajczár.

Külföldi csapán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasábos petitcor 5 kr. Helyeg minden beiktatásnál 30 kr.

NYILTÍTÓ garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszori hirdetések

jutányosan eszkösztetnek. — Bel- és külföldi hirdelők számára

hirdetményeket elfogad Nagy Károly hirdelmeny-közlő

irodája Budapeston, Nagykecskai-utca, 8. szám.

A lap szellemi részére a a nyilattörre vonatkozó minden

költségeknek a szerkesztőség kifizendők.

Előzetes pénzsek, reclamatiók, és hirdetések

a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok”

1879-ik év utolsó negyedére.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft.

Fél évre 3 ft

Evnegyedsre 1 „ 50 kr.

Egy hónapra — „ 30 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csi-
mezve, — legeszerűbben postautalvánnyal —
a nyomtatandó példányok a pontos szétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,

kiadó s lapfajtájados.

B.-Gyarmat, szeptember 4.

Lapunk mult számában egy „utazó”,
aki pedig igen tekintélyes ember, panaszt
emelt a vadkerti ihatatlan bor ellen. Ez az
„utazó” azonban csak egy a számtalan közül.
Ha minden utazót kikérdezne az ember, bi-
zonnyára mindenik panaszkodnék a vendég-
fogadók löréi miatt. Ez a felzárolás csak egy
fogadó ellen volt intézve; de jó lélekkel in-
tezhető ez minden fogadó ellen. — Ez az
ital. — Hasonlólag áll a dolog a hús félével,
tehát az ételek elsőrendű anyagával. Mi vá-
rosiak talán nem érezzük annyira az az vissza-
éléseket, melyek a hús árulással üzetnek, mint
a falusiak; mivel a városban a visszaélések
a fogyasztás által akadályoztatnak meg s a
rendőri beavatkozást feleslegessé teszik. Köz-
ségeinkben azonban a hús nemcsak drágasá-
gánál, de minőségénél fogva is élvezhetetlen.
Pedig ráférne szegény népünkre, hogy heten-
ként legalább egyszer kötezer részesítettnek
ezen tápláló eledelben.

Igaz, hogy ennek legfőbb oka az, mert
a nép szegény, húsa nem igen jut pénze.
De nagyrészt tulajdonítható a falusi hús él-
vezhetetlen voltának és drágaságának.

Alig van község melyben mészárszék nem
lenne. E mészárszék azonban ma már job-
bára zárva találtnak, — s a mészárszék
évenként apadó bérleteiből, melyek egykor a
községek szép jövedelmi forrásait képezték,
azt kell következtetnünk, hogy lassan lassan
elenyésznek a községi mészárszék. — Ennek
pedig oka az, hogy a mészárszék lelkiis-
meretlen izraelitáknak (tisztelet a kivétel-
nek) — jöttek birtokába, — kik a mészár-
szék hitelét drága és élvezhetetlen hússal ron-
toták meg. — Mivel pedig ezen bérlők rend-
szerint a korcsmáltatási jövedelmezőbb jogot
is monopolizálják, nagyon természetes, hogy
a rendes húsvágást elhanyagolták. — Ezeknél
a korcsma és mészárszék bérlete — nem
más, mint takarékos ürgy az uzsora gyakorla-
tára. — Innen van az, hogy községi korcs-
máinkban az ital — méreg, mészárszék-
ben a hús — pestis!

Helyhatósági szabályainkban alig foglal-
tatik egy-egy szigorú intézkedés az ilyen dol-
gok ellenőrzésére. De ezt most már felesle-
gesse tette az egészségügyi törvény.

Ez az egészségügyi törvény azonban a
csakély ellenőrzés mellett a az indolens kör-
orvosok miatt már már írott malasztá volt.

Nógrádmegye mindent elkövetett, hogy
ezen törvényt annak szelleme szerint minden
intézkedéseire és ágazataira nézve végrehajtsa.
Felosztatta a vármegyét a körorvosi intéz-
mény kedvéért körorvosi körökre, megalapi-
totta fizetéseiket, gondoskodott azok behaj-
tásáról. A körorvosok azonban még eddig
gyakorlati eredményt nem mutattak fel. Itt
világos példa áll előttünk, hogy a rendszert
az egyének blamirozzák. — Nem csoda tehát,
hogy most már a megye is egészen idegen
elemeknek tartja őket, — s minden oly kér-
deát, mely az ő érdekeikkel összefüggésben
van, — könnyen tárgyal.

A körorvosok kötelessége lenne felügyelni
a községi ital és húsmérésre is. — Általános
a panasz erre nézve, de még nem akadt egy
körorvos sem, ki valamelyik községben ily
visszaélést egészségügyi szempontból meg tu-
dott volna akadályozni.

Nem kevés indignációval és gyanúsítással
lehet mondani, hogy amióta a körorvosok
rendszeresítették, azóta az előbbiről tett egész-
ségügyi jó intézkedések minden irányban fe-
ledésbe mennek; mert az egészségügyi kör-
désekben azokra támaszkodik a hatóság, akik
közönyösek, akik hivatásukat félreértik és
nem teljesítik, — t. i. körorvosainkra.

Közigazgatási bizottsági ülés.

(szep. 2-án).

(Távollévők: Scitovszky János, Bozó Pál, Gróf
Czebián László, Ebcezyk Emil, Dr. Baitner Ferencz).

Gr. Gyürky Ábrahám főispán úr a bizottsági el-
nök, melegen üdvözlőlvén a megjelent bizottsági tago-
kat, — az ülést pont 10 órákor megnyitja.

Az alispáni jelentés tudomásul vétetett (Lásd
lejjebb).

A katona elbocsátási és nősülési engedélyek elő-
adása után Komjáthy Anselm főjegyző úr előadta:

A m. kir. pénzügyminiszterium rendeletét a ka-
tasteri térképek másolatainak közzéttele tárgyában.
Ezen másolatok a szolgabírókkal és Losoncz város
polgármesterével közöltetni rendeltettek.

A m. kir. belügyminiszterium rendelete Ehrlich
Simon penezi lakos regale csonkítási ügyében — az
érdekelte felekkel közöltetik.

Holiczer és Deutch verőczel tégelygyár cég felob-
bezése azon alispáni határozat ellen, mely e céget a
munkások rendetlen díjazása, — a munkarend mel-
lőzése miatt 150 ft bírságban marasztalta, elvetteti,
s az alispáni határozat jóváhagyott.

Gr. Forgách Antal és Keményfy József — ez
ipartgyben — illetéktelennek tartá a közigazgatási
bizottságot, mert ezen ügyekben az 1872. VIII. t. ez
szerint a m. belügyminiszterium harmadfokú ható-
ság. Minthogy azonban a ministeri rendelet szerint
azon ügyek, melyek harmadfokúlag a belügyminis-
teriumhoz tartoztak — a közigazgatási bizottsághoz
utaltattak; onnélfogva a többség az illetékséget el-
fogadván, — a főjegyzői javaslatot elfogadta.

Tanügyi. A szorgalmi kortek kimutatása, a
nógrádi járáshól, valamint a szakali tankötelesek név-
lajstroma — használatul a tanfelügyelőségnek adattak ki.

Az eszei községi iskola tanítója: Takács Fe-
rencz, ezen állásáról lemondván, — a tanító választás
elrendeltetett s a választás keresztül vitelére válassz-

tási elnökül Hachy Gyula választott meg egyban-
gulg. — Hartvich Ferencz jelentése a befizetési tanítói
nyugdíjakról — kiadott a tanfelügyelőségnek.

A vallás és közokt. ministerium rendelete, illetve
felhívása, melyszerint a magyaryelv tanítása ható-
ságilag ellenőriztessék, — s ezen hazafai kötelességre
a tanítók buzdíttassanak, — lehetőleg közzététetni ren-
deltetett. (Közlöni fogjuk).

Árvauy. (Jelentést lásd jövőre).

Pécsi Jánosné panaszja folytán az Árvaszék fel-
hivatott, hogy nevezettnek örökrésze kiadása iránt
intézkedjék. Ezen örökrész a verőczel Árvatárban ösz-
szesítve kezeltetvén, — kölvényileg biztosított.

Harmos Gábor tiszti főjegyző kimerítő javasla-
tához képest Deák Ferenczné alaptalan kérvénye el-
utasított, — s Mátyássy körjegyző ellen alaptalan
tényekről kiállított községi bizonyítvány miatt viz-
gálat rendeltetett el.

Adóügy. Jakabfalvi kérvénye folytán 36 ft
fényüzési adója leirattott. Nagy Mária 4 ft házastály
adója, Gút Miklós 4 ft kereseti adója, Kohn Márk
141 ft fényüzési adója, Hoffman Gábor 37 ft ház-
adója, Steiner Jakab 7 ft 87 kr. házber adója, Juhász
Lajos 5 ft és Kacsák Pál 4 ft kereseti adója, néhai
Menczel János 125 ft behajthatlan adóhátréteke, Illés
Ödön földadójából elemi csapás miatt 7 ft, továbbá
Teller Ignác 48 ft fényüzési adója, Majthényi Péter
földadójából 48 ft 17 kr., Juhász József 2 ft 60 kr.
kereseti adója, Szilvássy Mihály 1 ft, Bagyinszky Mi-
hály 1 ft, Magyar Mihály és András 1 ft kereseti
adója, Veres Lajos 4 ft fényüzési adója töröltetni ren-
deltetett; ugyazint Scitovszky János házastály és
földadójából 1600 ft leirattott. Elemi csapások folytán
Litke községe 129 ft, Lipta-Gerge 26 ft, Fülck-Ke-
lecény 107 ft 88 kr., Patak községe 463 ft 13 kr.,
Tolmács községe 216 ft, Horpács 194 ft 94 kr., Szőlő-
lő 1 ft 90 kr., Hugyag 239 ft 95 kr., Szűgy 188 ft
adóengedezésben részesítették. Debercsény község 5 ft
fegyveradója töröltetett. — Jázem Alfonz pótdó elleni
felebbezése pártolólal felterjesztetik. — Lázár Mórnak
pótdója iránti felebbez se a pénzügyminiszterium által
elvetteti. Steiner Mór felebbezése elutasított.

Pokorny Guszttáv felhívja a bizottság figye-
lét, hogy vonatkozólag a pénzügyminiszteriumnak ama
szigorú rendeletére, mely az adóbehajtó közveket az
adók szigorú behajtására hívja fel, a közigazgatási
bizottságtól felirat intéztessék, melyszerint az ez évi
silány termés folytán az adók behajtása lehető kimé-
llettel fogantatassék.

Tornyos György adófelügyelő nem pártolja a
feliratot s azt indítványozza, hogy az adófelügyelőség
a behajtásra vonatkozó szabályok szigorú megtartásá-
ra utasíttassék.

Reményfy József furcsának találja ez utóbbi in-
diványt, melyből az lenne következtetendő, mintha
eddig az adóbehajtásnál a törvény nem is respektál-
tatott volna. — Pártolja Pokorny G. javaslatát. —
A felirat szerkesztésével Komjáthy Anselm bizott meg.

Börtönügy. Fegyenczek száma 211. Keres-
mény 336 ft 77 kr.

A mérnöki jelentés tudomásul vétetett. — E sze-
rint az utakon a munkálatok folyamatban vannak s
kivéve a szécsényi járást — a közmunka teljesítettik.

Gr. Forgách Antal szívére küti a mérnöki hiva-
talnak, hogy az utakadályok elhárítására főgondját
fordítsa, — s hogy a javítások elsősorban ott eszkö-
zöltessék, hol az utzakasz járhatlan. Tapasztalta
sok helyen — úgymond — hogy ott, hol az út tár-
tható volt, — javítások tétetnek, — azonban ott, hol
az út járhatlan volt a téli időszakban, — ott még es
ideig sem történt intézkedés.

A főmérnök úr megjegyzi, hogy ez mind foga-
natba fog vétetni, azonban egyszerre nem lehet mind-
ment megtenni, plane most, midőn őrös a cassa.

Mádléi Károly alispán úr megjegyzi, hogy a
közmunka pénztár most üres, mivel csak nem rég
törlesztett 5000 ft az inségés költségre, s a behaj-
tások szep. 10-15 kére vannak kifizére.

Huszár István úr a szakértők ellen szólal fel, kiket a megye az ő indítványa folytán rendszerezett — (gr. Forgách Antal: En ellenük voltam, Sréter Alfréd: Én is.) a most azt könytelen tapasztalni, hogy ezen rendszer is rossz, — mert — legalább a nógádi járásban — a javítás alá vett utakon és uti műtárgyaknál szakértelen nem tapasztalható.

Topcsér Győző meggyőződés szerűleg kifejezést ad annak, hogy a rendszer nem lehet elítélni, s hogy az, ami eddig nem volt, a becsületesség és szakértelen most mindenben nyilvánul.

Gr. Gyűrűs Ábrahám a rendszerek rohamos változtatását nem tartja észszerűnek, s addig míg valamely rendszer rossz, hibásnak nem bizonyul, addig azt elvetni nem tanácsos. Az utbiztosok eltérőse után elhatározták a szakértői rendszer csak most léptetett életbe s így ennek eredményeit csak a jövőben fogjuk látni. A rendszer hanyag személyei azonban kötelességük pontos és lelkiismeretes teljesítésére utasítandók s minden konkrét eset szigorúan fenytendő. Megjegyzik és figyelmeztetik a főmérnök urat, hogy már a jövő közigazgatási tészen praktikus eredményt akar látni. A főispán úrnak azon ígérete, hogy az alispán úrral az összes megyei utakat be fogja utasni a megvizsgálási, közteteléses fogadtatván, — megjeleneztetik.

Topcsér Győző, hogy a vicinál utakon a munkálatok a mérnöki hivatal a helyszínen kellőleg ellenőrizhetők legyenek, — minden járára kivetendő 50—50 forint — összesen 300 öti költséget kér.

Reményfy József ezt oly formában, mint azt T. Gy. úr véleményezi, nem fogadja el; mert eddig vicinális pénztár nincs, s erre csupán a közgyűlés illetékes, s ezen pénz nem csupán a főmérnök úrnak hanem a hivatalnak utalványozható.

Gr. Forgách Antal pedig éppen a személyben látván garanciát, a pénzt a főmérnök úrnak véli kiutalványoztatni, azonban egyelőre a közgyűlés csupán előleg gyantát 100 forint erejéig.

Hozzászóltak e kérdéshez: Sréter Alfréd, Pokorny Gusztáv és Beniczky Gyula urak is.

Gr. Forgách Antal úr indítványa, melyet egy sikertől szónoklatban indokolt, — elfogadtattak.

Reményfy József kérdést intéz, hogy van-e egészségügyi jelentés? (Nincs, mert a főorvos úr szabadságon van). Akkor miért nem terjesztett be a kerületi orvos jelentést? Ezt azért kértem, mert nem tudom, vajon néhai Feiszt József gyógyszerárára nézve tételt-e intézkedés. Tudtommal a szécsényi gyógyszerárt is egy jurista kezeli, mi a törvényekkel össze nem egyeztethető. — Ezek iránt jövőre felvilágosítást kérek. Éppen nem az 1876. XIV. t. cz. 130. §-nál fogva. Jövő őtás okt. 4 kére határozattal. Utás vége d. u. 1 órakor.

Alispáni jelentés.

Tekintetes közigazgatási bizottság!

Az 1876-ik évi VI. törvényczikk életbelepte idejéről óta a katonai elbocsátási ügyek — a törvény helytelen értelmezése folytán — általam mind a közigazgatási bizottság határozata alá terjesztettek, mi-

után azonban a nagyméltóságú honvédelmi ministerium — egy konkrét esetre vonatkozó — 31189. számú intézménye értelmében a védőtörvény 40-ik szakasza a) pontja alatt említett elbocsátási esetek, t. i. azok, melyeknek a védőtörvény 17. szakaszában körülírt feltételei igények valamelyike az illetőnek salavattatásakor tényleg már létezett, és ez okból az elbocsátás és az idézett törvény 41-ik szakaszában említett következmények mellett engedélyezhető, nem tartoznak az 1876-ik évi VI. törvényczikk 36-ik szakasza szerint a közigazgatási bizottságok hatásköréhez utasított elbocsátási ügyek közé, minthogy ezen szakaszban kizárólag csak is azon elbocsátási esetek utaltattak a közigazgatási bizottságok hatásköréhez, melyek a védőtörvény 40-ik szakasza c) pontja alá esnek; ennek folytán ezentől csak is azon elbocsátási ügyek lesznek a közigazgatási bizottság tárgyalása alá terjesztendőek, midőn az elbocsátási czim az illetőnek beosztatása után keletkezett, és ennek folytán sem polgáreny nem állítandó, sem kincstári általányn nem követelhető.

A jövő évi megyei és vicinális közmunka erő beosztására nézve a kellő előintézkedések megtételvé, a járási szolgabírák elutasítottak, hogy azoknak együttes beosztását még e hó folytán eszközölni mulasztatatlanság kötelességüknek ismerjék, úgy szinte a közegei előjárók körendelitelileg elutasítandók lesznek, hogy a megyei szabályrendelet értelmében a közegei jövő évi költségelőirányzatokat az 1871-ik évi XVIII. törvényczikk 112—121. §§. szigorú megtartása mellett elkészíteni s azokat még e hó folytán bejerteztetni el ne mulasztásák, hogy azok egy a szanverőség mint a kiküldött szakbizottság beosztó vizálatára után az özi közgyűlés tárgyalása alá terjesztethetők legyenek.

A közigazgatás terén, tekintve azon rövid időköz, mely legközelebbi bizottsági ülésünk óta lefolyt, semmi megemléztetés méltó esemény nem fordult elő.

A rendkívüli forró napok s a beállott aszály folytán a legközelebb elmúlt hóban a tűzesetek száma úgy azok mérve is fokozódott, míg az elmúlt hónapokban alig fordultak elő tűzesetek, a legközelebb elmúlt hóban N. Géczeben villám, Szécsény, Luczin, Varsány, Bakó, Nándor és Szentén gondatlanság következtében több lakház és szérű lett a lángok martalékává.

A személyi és vagyonbiztonság a járási szolgabíráktól beérkezett hivatalos jelentések szerint a legközelebb lefolyt hóban is kielégítőnek mondható.

Kelt U. Gyarmaton, 1879. szept. 1.

Madách Károly,
alispán.

Észrevételek Pokorny Gusztáv úr nyilatkozataira,

mellyel a losonczy katonai lakhatása építésére a városi hatóság eljárása mellett érte.

Pokorny Gusztáv úr személyemet azzal kívánja bizalmatlannak tüntetni, hogy én az árlejtésnél Reményfy József úr kótvényeit jelletem lo ovadékkul, de ugyan azon kótvényeket az árlejtés megtörténté után nem én, hanem R. J. úr egy meghívottja vette vissza, illetve a bizottság annak adta vissza. Ha ezen állítás való, úgy kérdem P. G. urat, valamint Losoncz város hatóságát, mi történt az általam letett ovadékkal?

Mert, miután P. G. úr azt állítja, hogy az ovadékok én adtam ugyan át az árlejtő bizottságnak, de a bizottság azt R. J. úr megbízottjának adta vissza; — úgy csak is általam kiállított felbatalmazvány alapján tehetett azt, — vagy pedig tudom a bejegyzésem kivül azt egy más egyéneknek adta át. Az első esetben kérem a városi hatóságot, mutassa elő az általam kiállított felbatalmazványt, — s ha azt előmutatni nem képes, úgy kérem nyilatkozzék, ki nek adta át az általam letett ovadékokat.

Valóban komikus kezd a dolog lenni. Gyönyörűen tüntetné fel a városi hatóság eljárását azon eset; — ha egy pályázótól az ovadékok átveszi s ugyanazt annak tudta s megbatalmazása mellőzésevel át adná egy más személynek.

De még nevetésegebb volna azon eset; — ha egy pályázótól átvesz 5000 forint értékű kótvét, s visszafizetne 10,000 forint értékűt. Már pedig az általam letett ovadékok, hogy én saját kezűleg vettem vissza, azt elismerem, s e tekintetben követeléssel nem lépek fel; — sőt ha állítani merészelné bárki, hogy nem saját kezűleg a bizottság asztaláról, a városi pénztárnok által előmbé olvasva vettem át; — könytelen vagyok kijelenteni az igazság érdekében; — hogy azon illető vagy rossz akaratúlag kívánja a városi hatóságot kompromitálni, hogy az a pályázótól átvette ugyan a vádiomot, de azt annak vissza nem adta, vagy igen korlátolt visszameneközé tehetőséggel rendelkezik, — vagy pedig valami irigy szatóc által kobolt bir alapján nyergelte meg bád paripáját, hogy megrúgja nevemet.

P. G. úr azon állítását, hogy R. J. úr kótvényeit rám bízni nem merie, azonban azt még is rám bízta, egy olyan egyéntől vette át, mint érveléseire felhasználható anyagot, ki ezen ügyben igen érdekelt van. Nem uveztem meg ezen illetőt, találja ki P. G. úr, annyit azonban még is megjegyzek, — hogy voltak idők, midőn 5000 forint vádiomokkal 3 sem rendelkezik s hogy most annyira bővelkedik abban, áldja érte jó sorsát. Nem az én hibám, hogy mellém a sors egy jó szívű gazdag nagybátyát nem rendelt, kinek véd-bátyja mellett elbízhatnám magamat. Az árlejtési eljárásra nézve Reményfy József úr nyilatkozata s P. G. úr azon állítása, hogy a kaszárnya építésére csupán M. F. úr ismertethetett el olyanok, kinek az építés átadható volt, kellő világot vet az árlejtő bizottság eljárására. Erre nézve még is megjegyzem, hogy az ilyen színelőadás nem volt maga roudén, — mert ha minden áron csak M. F. úrbán akartak kellő garantiat látni, mire való volt az árlejtés? . . . vagy pedig riasztották volna el a pályázni óhajókot még a következő építési feltételekkel. (Jelező!) Ezen építési pályázatnak ugyan vidéki egyének is, de vállalkozó csak losonczy építész M. F. úr lehet. Mindazonáltal ha a vidéki vállalkozók mégis megérve s pecsenye szagot s ide tolokodának, jöhettek vizen is szárazon saját költségükre 10 szántóli bánatpénzzel ellátva, (mire ugyan szükség nem lesz) de mindazonáltal kötelesség kimutatni; — hogy a kótvéték mi módon jutottak, sajátjuk-e? kölcsönöztek? találtak? vagy lopták? . . . s ha e mellett kellő uti igazolványt nyál is elcsznak látva; — megigéri a városi képi-

TÁRCZA.

Három pecsét a középkorból.

Középkori pecsétjeink több tekintetből megérdemlik figyelmünket.

A heraldikus, a ki a XV. század előtti cimereinket akarja vizsgálni: tárgyat csak a pecsétokban lel fel.

A történetirő, a ki az állandó vezetőknévek használatát a keresztnevek chaosában ellőved, a pecsétokban nem egy genealogiai kérdés megfajtéséhez találhat kulcsot.

S ki kell még emelnünk egy más szempontból is a pecsétok fontosságát; s ez művészettörténeti jelentőségükben áll. Középkori rajzolás és metszés-művészeteknek az érme mellett pecsétjeink kiváló tantá. A pecséteknek ezen korokban tulajdonított nagy jogi jelentőség, melyet az irástudásnak szűk körre terjedése csak még inkább emelt, megfajtja azon nagy gondot, melyet azokra fordítottak, s ez kibátott azok készítésének módjára is úgy, hogy művészi kivétel tekintetében a pecsétokat az érme elé kell tennünk. Kár, hogy pecsétjeinket eddig ezen szempontból nem eléggé méltányolták, pedig azoknak ily irányban tanulmányozása bizonyára egy szép lapját eredményezné művészettörténetünknek. Kívánsos volna azonban a czéltól is, hogy mielőbb rendelkezünk egy rendszeres pecsétgyűjteménnyel.

Addig legalább egyes elszórt adatok tartásuk ébren az érdeklődést, s készítsék elő amannak útját.

A legérgebb pecsétok egyike Sándor fának, Demeternek, Nekhe és Lipolch urának s királyi tárnokmesternek pecsété 1333-ból. Demeter az Aba-nemzetének volt egyik tagja. Ő testvére Sándor, valamint okleveleink tanúságaként nemzetségük legutóbbi tagja, R. Károlynak voltak hitei kezdettől fogva, s ez hűségüket több ízben királyi adománnyal jutalmazza. Demeternek gazdagását bővelte azon körülmeny is, hogy testvérenek Sándornak javai rá szállottak, mert ez magtalanul halt el. De, úgy látszik, ugyanezen sors érte őt is, legalább Károly király 1326-ban megengedi neki, hogy fiutóai nem lővén, javairól szabadon rendelkezék. Demeterrel, mint tárnokmesterrel először 1316-ban találkozzunk; de mivel előde Miklós már 1314-ben nem élt, s tőle 1313. december 13-án innen kelt kiadványt nem ismerünk, valószínű, hogy már ekkor jutott a méltóságra. Ugyanó Bács és Trencsénvármegyék főispánja is volt. 1337-ben még tárnokmester, de 1338-ban a tisztség már megürült.

Az Aba-nemzetégből Omode és Dúza nádoroknak pecsétjeit már ismerjük; az elsőén egy, az utóbbi három pólya van. Demeter pecsétja különbözik mindkettőtől s áll: egy monor háromszögletű paisban két damascirozott pólyából; a pais fölött egy kiemelkedő vitéz van jobbjában karddal; ettől jobbra egy 4. betű, s balra egy batágu csillag van. Az 4.

betűt Dóza nádor pecsétján is ott találjuk, de itt a pais alatt van. En azt hiszem, hogy ezen betű az Aba-nemzetéget jelzi. Hasonló esetek egyéb pecsétje-nél is fordulnak elő.

A pecsétnek, mely vöröszőlő celyennszálakról függ, körirata ez:

S. MAG(IST)RI DEMET(RII) F(ILII) ALEXANDRI

D(E) G(E)N(E)RE ABA TAVARNICORUM REGIS.

Egy másik pecsét Zeechi Miklós országbírónak pecsété. A Balog-nemzetégből származott Zeechiekről árpádokori okleveleink sokszor emlékeznek. I. Károly alatt már előkelő állást foglaltak el. Miklós 1350—1355-ig szőrényi bán volt; ekkor, Drugeth Miklós után, az országbírói méltóságra jut, követvén elődét a turóczi főispánuságban is. Országbíró 1359-ig marad, s ez év január 20-án már Horvát és Dalmátországnak bánja.

Zeechi Miklós, mint országbíró, 1355—1358. években kétféle pecsétet használt: egy nagyobbbat, melyet itt közlünk, s egy kisebbet, melyen a sas paisban van elhelyezve. Ugyanezen nemzetség egy más tagjának, Balogi Miklós gümörvármegyei alispánnak, pecsété is fennmaradt 1345-ből, melyen szintén kétféle használtak, s az arra mutat, hogy a kétféle használat ezen egész nemzetségnek cimerezet.

Házankban a kétféle sasl heraldikailag nem igen méltatták figyelemre. Németországban régóta foglalkoznak azzal. Mi arról a következőket jegyezzük meg.

¹ Orsz. ltár dipl. oszt. 2704. sz.

² Fejér, VIII. 3. 66. l.

³ Fejér, u. o.

⁴ Anjouk. Okt. I. 395. l.

⁵ U. o. 337. l.

⁶ U. o. 328. l.

⁷ Orsz. ltár dipl. oszt. 3077. sz.

⁸ Fejér, VIII. 4. 304. l.

⁹ Arch. Ért. 1877. 353. l.

¹⁰ Arch. Ért. 1878. 116. l.

¹ Fejér IX. 1. 764. l. és IX. 2. 400. l.

² Orsz. ltár dipl. oszt. 4499. és 4528. sz.

³ U. o. 4825. sz.

⁴ U. o. 4683. sz.

⁵ U. o. 4515. sz.

⁶ Wagner C. Collect. Dec. II. 89. és 10. a Zeechieknék cimereit 1381-és 1378-ból veszi, de mindkettő más jellegű, mint az itt közl.

selő testület, hogy per sub ei nem kísérteti őket, sőt ha valamelyik ocsóbb bátorodna lenni, mint M. F. úr; — pénzbiraságban sem fog elmarasztaltatni.

Mundasy Abtjas.

Negyven éves tanítói jubileum.

Kováts József b. gyarmati evang. tanító szept. 1-én érte meg fáradtságos pályafutásának 40-ik évét, mely alkalmából a kegyeletos megemlékezés és érdem-méltóság szép jelének voltunk tanúi. Ugyanis a nógrád-megyei és a helybeli tantestület nevében, hitfelekezet különbség nélkül, díszes küldöttség jelent meg a mondott napon az ősz jubilálás szerény lakában. s itt Chikán Mihály polgári iskolai tanár úr szépen átmondott és előadott hosszabb beszéddel tolmácsolta a pályatársak tisztelőt és jó kívánságait. Csendben, tüntetés nélkül sereglettek — egymond — egybe tövűzőlni azon derék férfit, ki a népnevelés magasra, bár igen fáradtságos küzdelemre már 40 esztét — ilyenekül tekintve a fővizagát — vivott ki sikerrel, s ha ennek deczára mellől nem díszíti érdemjel, a kötelesség pontos teljesítésének tudata vigasztaló lehet reá nézve, s a kitüntetés és anyagi jutalom hiányában is, mint minden kivánságát hűn szerető népnevelő, megnyugvásait lelheti számos tanítványa boldogságában, kiket a társadalom hasznos tagjaivá és hű hazafiakká nevelt; de megnyugtathatják az irás ama szavai is, hogy: „A kik sokakat oktatnak, ragyognak mint égen a csillagok.” Érdemeit pedig legjobban méltathatják kártársai, kik imo a küldöttség által egyhangulag elismerik azokat és kívánják, hogy még uralja és türelme legyen számos derék ifjat nevelni a társadalom és hazának; az Ég pedig még hosszú éveken át áldását hintse reá és szép nagy családjára! — Meghatottan felelt e szavakra a kitüntetett ősz főúró, közölve a kártársak kitüntető megemlékezését, s nem érdemei, de a kar kitüntetésűl kész azt fogadni; elmondta továbbá, hogy ő, ki 40 év előtt a társadalom igen mostoha felfogása mellett kezdte pályafutását, hálás érzettel és örömmel látja most öreg napjaiban, hogy elvégre ezen pályá férfainak törekvései is mindenki által hasonlíthatatlanul jobban méltányoltatnak, sőt a kormány annyira magáévá tette a tanítók ügyét, hogy őket hivatalnokainak tekintti. Élto hátra levő részét szintén kézzel és szíjjal pályájának a ajánlja magát kártársai szeretetébe. Szólt ezután meg Steiner Gábor úr, az állami elemi iskola igazgató tanára; ő — ugymond — az ember belső életét nem az évek száma, de a szerint számolja: monvii évet töltött hasznos tevékenységben? s ily szempontból 40 évek a küldöttes tanítói pályán való hasznos betöltése ritka dicsőség és érdem, melyet a kártársak közül sokan irigylhetnek, s bár az irigység semmi alakban sem szép tulajdon, maga is bolcsenék tén a hibába, ha több választást el őt az ünnepeit férfutól 15 évnél. Mondott még több szellemes alkalmi megjegyzést; aztán pedig a jubilálás férfiú kérte fel kártársait, hogy valamennyien, kik a városban vannak, — s ezek száma, hallistennek tekintélyes, — barátságos vacsorára szerencsésültsék házára. És úgy lön, esti 7 órakor mintegy 35 férfiú, közöttük a városi és egy-

házi hatóság néhány lelkes képviselője, gyűlt egybe Kováts úr lakában, s vidám hangulat között éjfélig maradtak együtt, sokszorosan éltetve a nap hőst, áldott jó nevelő és családjával együtt; mi pedig tudósításunkat arról fejeztük be, hogy néhány életrajzi adatot közlunk. Kováts Józsefről, továbbá közöljük azon humoros verset, melyet az alkalmából egyik hálás tanítványa nt. Gaál Mihály agárdi v. lelkész úr intőzött hozzá, s melyet az estelezen Horváth Danó úr, e lapok szerkesztője, olvasott fel.

Kováts József született 1821-ik évben Hont-megye Csáuk nevű községében, hol atyja szintén tanító volt, korán elvezetvén őt, maga is öntanítási kényeztetésből iskoláit albanhagyva, falusi tanítónak lett. előbb Csabrág Varhokon, később Lest községében, hol a magyar nyelvet az ottani egyetlen magyar embertől Freceka mérárostól tanulta meg. A forradalom ezen tőzjűk vidéken találta, de az atyafiak az ő magyar vezénylete alatt mindannyian előbb lelkes nemzetőrökké, később többben honvédeköl lettek; Aradon mint ilyen harcos érte meg a fegyverletétel szomorú napját; aztán őt is többször zaklatták, sőt el is fogták honfiai kötelessége teljesítéséért. 1855-ben nől vette Langó Annaliát és már előbb B. Gyarmaton lett ev. rectorának megválasztva, azóta folyton itt működik; s adja lelen, hogy még igen soká működhesnek a magyar haza, egyház, társadalom és családja javára!

Kováts Józsefnek.

— Jubileumára. —

Negyven hosszú évet — borúzik a bátam:
Ennyit én bölcsenél át nem kalendáltam —
Negyven hosszú évet töltél iskolában,
Tanítói rögös pályád futásában.

Óh mennyi víz folyt le az Iplyon áráta:
Mennyi álsábról szől vala a nóta!
Hány ezer gyerek lett emberre azóta,
Hogy bűntető jobbold háttá kipurolt!

No de ember lett az ember mind egy szálig.
Milyenné csak erős fejelemmel válik.
Ím közlök valé, ki most gratulál itt,
Ki ádósod marok egész a halálig.

És te egyház! haza! talán megazsálgatad.
Hogy ennyi polgárod fölnevelt láttad?
Igen, egyház! te jó lörével traktáltad.
Te, haza! adóba gyakran exequáltad.

De így jár rendesen, quem dil odere,
Ne számítsen földi jutalomra, bérrre,
Tekintsen fel néha a csillagos égre,
S bízgye, hogy megfűst az majd utóvégre.

Óh ne sürgölődjünk, nézzünk magunk körül!
A vallásos ember fájó könyvet töröl.
Az élet számtalan javának örül,
S alkára panasz helyét vidító tréfa ül.

Lej hát, öreg, most is vig tréfára módot.
Ne feleld felhozni azt a lesti tótot,
S új követélaasztas ha eladódott,
Családmád fogni legyen a te dolgot!

Évelnek száma legyen csak potomság.
Felnőtt gyermekednek taposjon az ország;
Élj békében pappal, káplánnal mostanság.
S énekel nagy buzgón: „dicső szentháromság”.

És ha életedben eleget kántáltál,
Ékes verában sokat el-kaparentáltál,
Mildon örök béke partján kizsálltál,
Mondd: megbocsátok, hogy ross verset csináltál!

Gaál Mihály,

Első nyomaira keleten találunk; innét, ugy látszik, a keresztos hadjáratok alkalmával hozták át nyugatra. Németországban először IV. Ottó és IV. Kourád pénzén (1198—1254.) azután Bajor Lajos (1314—1347.) aranyán találjuk. De csak Zsigmond kezdte azt először mint *cimert* használni, még pedig 1407-től kezdve felváltva az egyszerű sással, míg 1434-ben a kétféjű sást, mint állandó császári cimort, fogadta el.¹

Meg kell még emlékeznünk a kétféjű sásról, mint családi cimerről. Míg a császári cimereben a kétféjű sas a német és római birodalmak egyesítésének symbolus jelölé tekintethető, s két fel sas ütszételének vehető, addig a családi cimereknél nagyon kétes, vajjon az ily összetétel legyen e, vagy pedig mesebeli állat, heraldikai szörny. Anyai bizonyos, hogy a XIV. század előtt családi cimerekből ritkán fordulnak elő. Hohenlohe-Waldenburg hercege, Németország kitűnő heraldikusa, a XIV. századig csak három oly cimert említi, melyen a kétféjű sas kiegészítetlen családi cimert.² Mi ilyet Zecchi Miklós pecsété előtt nem ismerünk, s már csak azért is nagyon érdekes ezen itt közölt pecsét; s ha még hozzá vesszük a gyönyörű stílyizálást, s a művészi csint, mely ezen pecsétet jellemzi, akkor azt sphragistánk egy kiváló darabjának kell kijelentnünk, mely más országok e korból való pecségeinek nem engedi oda a babért.

A pecsétnek, mely piros-lila selyemszálakról függ, körirata a következő:

S. CO(M)ITIS NICOLAI JUDICIS CU(R)IE REGIE.

A harmadik régi pecsét Neunai Treutl Miklós királyi tárnokmesternek a pozseuai főispánnak pecsété 1404-ik évből.³

A Treutl család, ugy látszik, német eredetű. Közölök I. Károly alatt már temesi és pozsonyi főispánokat találunk. Miklós, kinek pecsétét közöljük, 1402-ben királyi tárnokmester volt,⁴ s az maradt 1408-ig.⁵ Ugy látszik ugyanazon Miklós ez, a ki előbb macsól bán volt.

A pecsét, mely zöld viaszba van nyomva, igen szép van kiállítva, s érdekességét emeli az, hogy azon négyelt paisyot találunk, a szép csőrésak s ennek két oldalán a lebbentyűk szintén érdekesek. A pecsétén levő cimera a következő: négyelt pais, az első és negyedik mezőben egy ág, a második és harmadik mező áttört koczás (Points équipollés), a paison csőrésak, két oldalt lebbentyűkkel; s a sisakdísz egy mókna. A sisaktól jobbra egy N. s balra egy M. betű maradványai látszanak, melyek bizonyára a „Nicolaus” és „Magister” szavak kezdőbetűi.

A lila selyemszalagról függő pecsétnek körirata ez: S. NICOLAI TREUTL MAGISTRI THAVARNICORUM.

Dr. Vincze Gábor.

A sajtó kötelei közé tartozik minden oly mozzanatot feljegyezni, mely a hazai tudományosság körül időszerűen mutatkozik; mert nemzetünk individualis élete s fennmaradása semmitől sem függ annyira, mint azon főlényitől, melyet a szellemi téren elbódítottak. Ezért nagy jelentőséget kell tulajdonítani annak, ha a magyar elem egyik eordonyán fekvő Losonczon a szellemi művelődés részére egy oly forrás nyitattik, mely az ismeretek, a tudomány után azomjazzókat magához vonja s kiválóan magához édesgeti. A kormányzó úrú férfiak sok nem hátrányuló dicsőséget szereztek maguknak akkor, midőn elhatározták, hogy irtó mintagymnasiumot állítsanak fel a azt lehető erős alapokra fektetve, mind bensőleg (tantervek tekintetében), mind külsőleg (épületek s felszerelési illetégek) a tökély lehető magas fokára fogják felemelni. Kérjük is a kívánság is (mert a nemzeti közérdek azt parancsolja), hogy e tantervet, midőn immár nyolcz osztályú főgymnasiummá lön, képezze a kormány folytonos és kiváló gondoskodása és szigorú felügyeletének tárgyát s órádjék a felett akként, hogy birneve szepőlensége mellett a felvidék örömmel s készséggel küldje oda fiait a magyar hazafiság elsajátítása s a magyar tudományosság alapjainak megszerzésére. E részben nagy felelősséggel járó feladat vár e tanítótét tanáraitra is, amint azt Klamarik főigazgató főigazgató a tanápolótt tartott lakomán helyesen fejtegette, mely abban ósz pontosul, hogy ők ne csak százaz előadói legyenek a tanóknak, hanem legyenek egyszerűen a növendékek atyái a szeretettel ölelő nevelői is; mert ők nem egyetemi, nem akademiái, hanem középiskolai tanárok, kiknek főbb hivatása még a jellem- és szívkepzés s az erkölcsemevelítés is. Őntek ők, nem bánom, főlécsérrel a tudományt az ifjak elméjébe, de ne tartassunk túl szigorú mérleget kezeik közt; elég ha annak serpenyőbe, jobbról is balról is az igazságot helyezik nehezékül, nincs szükség arra túl érzékeny billentyűt alkalmazni. Ezt a tanítótét iránt rendkívül érdeklődő egyik tudománybarát mondja, hozzá téve: „Sapiemti pauca”. Ezek előrebocsátása után örömmel jegyeznék fel, hogy a közszóban álló tanévben a losonczy állami főgymnasium, teljes és kellő tantervű ellátva, már nyolcz osztályal fog megnyitni. Ezen örömdetes körülmény megünneplésére a besztarcebányai kerület tanterfiiai folyó augusztus hó 26-án Losonczon tartották meg évi értekezletüket. Ennek legtöbb tárgyát a magyar nyelv képezte, miért csak tövűzőlőnk kell az illetőket. A kérdés minden oldalról alaposan, behatóan megvitattatott a végre is abban történt megállapodás, hogy a nem magyar (különösen tót) ajkú tanócok az előadásokat csak akkor tesznek képesek kellően felfogni s a magyar ajkú pályatársakkal lépést tartani, ha az elemi osztályok betetőzésül (az elemi 3-ik osztály felett) a magyar nyelvre nézve előkészítő (egy évi) tanfolyam állítatik fel, mely különben tananyagra az elemi 4-ik osztályiul meggyezzenék. Ezen javaslat elfogadása az állam részéről némi anyagi áldozatot is igényelne ugyan, de ezt a magyar államnak, saját érdekében, bár mily súlyosak legyenek is a jelen viszonyok, meg „kell” hozni. Ez oly kérdés, melynél a szűkmarkúságnak nincs helye, melynél farkodni nem szabad. — Az értekezlet után a „Sörházban” közbeid tartatott, melyen a vidéki s helybeli tanárokon kívül a losonczy intelligencia is szép számmal vett részt. Először Klamarik főigazgató szólalt fel s buzgó szözatot intézvén kártársaihoz, a közoktatási miniszter egézségeért emelt a félig diplomatikus lakomán poharat. Majd Pokorny polgármester szívből eredő, lelkes s hatóságos toaztalt az összes jelenlévő tanárokat s azok közt első helyen Klamarik János főigazgatót, majd később a közügyek terén is példás buzgalommal foglalkozó városunk felvilágosodott s kitűnő római kath. lelkészét: Slossarik Józsefet éltette. Felemlítendőnek tartjuk még a minden nemes emémetérvű Farkas Károly beszédét, melylyel Ipolyi Arnold besztarcebányai püspökért emelt poharat, ki egyházférfi létere, mint egy híj Capistran János, a katonai ügyekben is szözatot intéz a nemzethez; továbbá Kovács F. toaztjárt Ginczy Pál miniszteri tanácsosra, mint aki egész életét a tudományos buvárlatok s a népnevelés ügyének szentelvén, a hazai művelődés történetében fényes nevet vívott ki magának; Bellaagh tanár Pokorny polgármestert, Pfeiffer tanár Kunec Elekot, Ilnatko tanár Zelenka járásbíró, Busbak pedig Zieby Jenőt éltette; végre kiemeljük a Farkas Károlyra, mint a helybeli állami tanítóképző felügyelőjére, Losoncz városnak a tudományosságról buzgó közönységére s ezek közt Sárosi M. J. által Losoncz város jövőjéért mondott pohárköszöntéseket. — A közbeid után a tanárok megtekintették a város nevezetesebb helyeit; majd az erdőbeli fűrdőben ismét többek részvétele mellett kedélyes vacsorával rekesztetett be a kedves emlékü nap.

¹ Hohenlohe-Waldenburg. Der heraldische Doppel-Adler Stuttgart, 1871. 4. 22. l.

² U. o. 21. és 26. l.

³ Hohenlohe-Waldenburg id. m. 34. l.

⁴ Orsz. ltár dipl. oszt. 1813. sz.

⁵ Fejér, X. 4. 137.

⁶ Fejér, X. 4. 677. l. és X. 8. 498. l.

Hírek.

Gr. Gyúrkó Ábrahám főispán úr 6 méltósága f. hó 2-án éjféli 3 órakor érkezett B. Gyarmatra. F. hó 2-án a közigazgatási ülésen előkölt. Az ülési meg- előzőleg fogadta a tiszteletgözt, kik között Hóke Lajos is, Hontmegye egykori főjegyzője, s jelszó író — lát- ható volt. — D. u. 6 órakor Báró Majthényi László 6 excoelenciáját látogatta meg Losonczy, honnan azon- ban még az este visszajött. F. hó 3-án délelőtti Komjá- thy Anselm főjegyző úrral Gr. Forgách Antal úrhoz tettek kirándulást Kékkő várába. — A főispán f. hó 4-én távozott Budapestre.

A belügyminisztériumtól a b. gyarmati áll. elemi iskolának f. évi ápril 24-én tartott zárszámadási ünnepélyére főispánunk következő leíratot vett: „Mél- tóságos gróf ur! Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó év május 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával, az esztendő megkezdés alkalmából a b. gyarmati állami elemi iskola díszszünetének eme örömtüneményen történt felszentelését legfelsőbb közoktatásnak nyilvánítása mel- lett legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott. Míró méltóságodat továbbá szíves intézkedés végett eszemmel értesítem. — Fogadjon méltóságod tisztelettel nyilvánítását. Budapest, 1879. évi június hó 2-án. Tiszta s. k.”

Ipolyás város sőt Hontmegyének egyik leg- szebb hőke Szilamka Anna selmeci járásbéli leánya, legközelebbi jegyet váltott Farkas Gyula bajnai primatialis gazdaságtal.

Azon hangverseny, melyet a b. gyarmati dal- egyület, mint már jeleztek, október 2-án fog két európai hírsz. által magyar művészt. i. Huber Jenő hegedű és Aggházy Károly zongoravirtuózsal együtt rendezni, a már bekiáltott program szerint oly kitűnő élvezetet ígér művésztől és zenekedvelőnek egyaránt, hogy megyei és városi intelligenciának figyelmét már előre is bátrak vagyunk a hangversenyre föl hívni; a teljes programot lapunk következő számában közöljük, s itt még csupán azt jegyezzük meg, hogy Huber Jenő és Aggházy Károly urak azon szíves fogadtatás viszo- násnál, melyben őket párisi koncertezésük alkalmával a francziák részesítették, sz. István napján a Margit- szigeten rendezett „Arrogante”-ünnepély hangversenyé- ben szívesegből és nagy hatással működtek köre.

Érdekes műkedvelői előadás lesz Ipolyáson folyó hó 7-én, midőn a tűz által károsultak javára a „Páros bugyellária” fog adni, mely alkalommal a műkedvelői jeles előadásairól ismeretes A x m a n n Olga urölgy (a budapesti népszínházak volt tagja) fogja adni éneklő szerepet. Köze fognak még mű- ködni: Ország Józsa, Vidák Irén és Kresko Fanny urölgyek is.

Az Ipolyásig érdeklő ifjúság nem réz szép pél- dáját adta a közönségek iránti érdeklődésnek, midőn is Hederváry Lajos és Matuska Béla ifjak in- dítványára a franczia „Arrogante” hajó szerencsétlen családjaiknak, javára kétszer egymástán gyermek ját- sásokból álló színelőadás rendezett s a néhány frinyi jövedelmét a „Pesti Napló” utján a jelszót célra be- küldött. Éljenek!

Losoncon s. hó 14-én esti 8 órakor a Casino nagytermében tart ifj. Potyko Imre hangversenyt.

Az igazságügyi miniszter elrendelte, hogy a bagatell-bíróságok előtt kötött egyezségeknek, az ösz- szegre való tekintet nélkül, a bélyeg egy forint. (P.H.)

Igazsóló és központi választmányi ülések tar- tattak f. hó 2-án, melyeken a virilisok lajstroma álli- tottatott össze (194) illetve a beérkezett reklamációk in- tézettek el. — A virilis lajstrom, mely igen szép ne- vekből áll, s a több új taggal szaporodott, általunk is közölletik.

Határozás. Prónay Antal, Prónay Elek szécsény- korvaci földbirtokosnak s megyebizottsági tagnak fia f. hó 1-én Budapesten, borá üdült reggélősei miatt gyógykezelés végett vitték, elhalálozott. — Tetemét Budapestről N. Zellőbe szállították. — Temetése f. hó 6-án tartott meg. A gondos családapa egyetlen gyer- mekét siratja az elhunytban. — Béke poraira.

Ipolyáson alig pár nap alatt imét két helyütt ütött ki a tűz, mely néhány házat, köztük a megye legértékesebbjének a levéltárhoz közel eső elhagyott- totta. Hogy a jelenlegi déli forrás alatt pusztító

elem még több kárt és veszélyt nem okozott, az egye- dül önkéntes tűzoltóink önfeláldozó buzgalmauk kö- szönhető, ha csakugyan ilyenek működés megköszön- hető! Sajnos, hogy utóbbi tüzeset alkalmával erőlyes 6. t. parancsuk Leestyánszky Sándornak még azon keze is megérintett, melyre pedig szűkege vagyon nemcsak a szívatyú igazgatására, hanem a turgye- jegyzői tollvitelére sőt a főhadnagy kardforgatására is!

Jutalomjáték. Vécsey Anna és Megyeri Dező jutalomjátéka s. hó 13-án azombaton leendő Tóth Kálmán „A király házasodik” című vígjátékán lépnek fel a nevezettek, kik ajánlás nélkül is számíthatnak a kö- zönség pártfogására.

A losoncz-ludány-balassza-gyarmati szárny- vonal kiépítése, valamint egy Losoncon létesítendő gyapjú raktár felállításának létesítésén Nógrádmegye több tekintélye igen nagy erőlyel működik. Ennek következtében Losonczra, f. évi szeptember 8-ára, Nógrád, Gömör, Zólyom és Hont megyék érdekelteit alakuló gyűlésre hívják meg az érdekeltek.

A vicinális utakra vonatkozólag örömmel regi- stráljuk, hogy azok jobb kára helyezésre végett a b. gyarmati járás területén a munkálatok erőlyesen megindítottak, és így remény van abból, hogy mielőtt az őszi esők bekövetkeznének, az utak feneketlen- ségnek átkálói meg lesz szabadítva az adózó közönség. Addig is, míg a tárgyban a részletes adatokat közöl- nek, s az illető megyei közegek buzgalmit kellőképp méltathatjuk, kéremnek kell meggyeztetni levelezőinket, hogy a fontos tárgyban lapunkat kellőleg értesítsék. Néma gyermeknek anyja sem őrzi szavát!

Vadkertről vesszük a következő sorokat: Ha nem volna orgazda, nem volna tolvaj! Rég nem for- dult elő Vadkerten annyi lopás eset, mint 4 vagy 5 év óta. A tolvajok ugyan megkapják illető büntetés- ket, hanem kiszabadulásuk után ismételve folytatják régi mesterségüket, és minden helyről vissza lesznek utasítva, hova lopott tárgyakat visznek eladás végett. A következő esetből látni, hogy ki az orgazda Vad- kert? Vasárnap, augusztus 31-én Berger László, ki 4—5 év óta Vadkerti lakos, meglátogatta Fischer Jó- zsef vadkerti földbirtokosát. Elővezette után, két tolvajt kik nála oltihonosnak magához hívott, és mondá nekik: „Menjtek ma éjjel Fischer úr udvarába, hol felvan halmozva az avar szakkokban, ott szedhetitek annyit, mennyi nektek teljzen fog”. Az utasítást tett követte. Még ugyanazon éjjel a két tolvaj 4 saak árpat vitt el Fischer úr udvarából, és vitték éjjel után 1 és 2 óra között egyenesen a font nevezett Berger László- hoz. Következő reggel Fischer úr íspánja Berger László- nál tudakozódván a 4 saak ára felől, ez mindenké- pen tagadta a dolgot, mintán azonban Berger a tol- vajoknak csak 1 frtot adott a 20 frt értékű saak- mányért, egyik a tolvajok közül maga jelentette fel a lopást Fischer úr íspánjának, ki azonnal több tanú által a 4 saak árpat el is hozatta; hanem az tres saakok, melyek névvel voltak elhívva, még ugyanazon éjjel Bergernél szótárgattak és eltűntek. Minthogy az orgazda veszedelmesebb a tolvajnál, — a beküldő fel hívja a hatósági közegeket, hogy vagyonbiztonsági szempontból a további lovások megállításá végett: sürgős intézkedéseket tegyen Vadkerten. (Beküldött).

A község biz. feyelemi választmánya s. hó 2-án tartott ülésén Molnár Endre marczali tanítót durva bánásmód miatt vétkesnek találván, szótésének 10 szántólójában, mint bírásgösszegeben marasztalta.

„Tízsa”-biztosító társaság. Folyó év augusztus hó 17-én tartott meg Debreczenben a „Tízsa”-biztosító társaság hatodik rendes közgyűlése. Az igaz- gatóság által beorjesztett jelentés és az 1878-ik évi zárszámlák a társaság ügyeinek örömdetes lendületét mutatják, s tanúságot tesznek a vezetők szakértelmes sáfarkodásáról, mely által elérte azt, hogy a „Tízsa” ma már teljesen consolidált és kétségtelen biztosítékok nyújtó hazai vállalatának sorában foglal helyet. A lo- folyt üzletlét bőseség leírás és tartalékok után 23.706 frt 28 kr. nyereséget hajtott, az egy egy részvényre eső 2 forint osztalék f. évi szept. hó 2-től kezdve lesz kifizetve. A vagyonkimutatás 2.335,739 forint 98 kr. biztosítéki alapot tüntet ki. — A közgyűlés elismerés- sel vette a jelentést tudomásul s az igazgatóság javas- latait egyhanglag elfogadván, a jelenlegi igazgatóságot egyhanglag újra megválasztotta. Felemlítjük meg,

hogy a közgyűlést megelőző napon nagy számú tekin- télyes részvényes értekezletet tartott Debreczen város polgármestere elnöksége alatt, meggyőződésén a társaság felvirágzásáról és teljes garantsáktéveszerőiről, elhatá- rozta azt (belsőleg) azonint támogatni és minden rész- vényesnek erkölcsi kötelezettségévé tette a társaságot körében ajánlani, a saját ill. jég és életbiztosításait pedig kizárólag a „Tízsa” nál eszközölni.

Nógrádmegyei Hivatalos Ertesítő.

Nógrádmegye törvényhatósági bizottságának névjegyzőke 1880-ik évre.

Gróf Forgách Antal, Paitler Antal, Palaszy Fe- rencz, Plachy Tamás, Gróf Gyúrkó Ábrahám, Báró Pirét Béla, Szentiványi Sándor, Dessewffy Otto, Baum- garten Antal, Gróf Berchtold Richard, Gróf Vilcsák Ede, Hozó Pál, Muzsaly Sándor, Gróf Cebrian Mihály, Kaca- kovits Károly, Gróf Berchtold Arthur, Scitovszky János, Világhy Sándor, Szilárdy Odón, Báró Podmaniczky László, Gróf Degenfeld Lajos, Beniczky Gyula, Madách Aladár, Veres Pál, Veres Gyula, Szontagh Pál, Prónay Elek, Pozstoczky János, Világhy Mihály, Báró Baratta Alajos, Huszár István, Halász Mózes, Dr. Baistner Ferencz, Sreter Alfréd, Fajnor Sándor, Hofmann Jakab, Hanzely László, Vohl Herman, Balazs Vilbald, Báró Rosner Ervin, Szilassy Béla, Huszár László, Kovács Sándor, Lázár Mór, Szentiványi Ferencz, Szontagh Ferencz, Dessewffy Odón, Herczföld Aron, Jankovics Miklós, Polaszy Károly, Báró Nyáry Sándor, Illés Odón, Nedeczky Géza, Károlyi Miksa, Gróf Crouy Frigyes, Slatcsky Turibiusz, Madách Károly, Balazs Antal, Streisinger Lipót, Prónay Pál, Jánossy Bezá, Szakal Ferencz, Buchvalder Jónás, Horváth Mór, Csomiczky Károly, Szigárdy Pál, Zemlinzsky Rezső, Deutsch Adolf, Kacsokovits Lajos, Luka Gusztáv, Reményfy József, Szentiványi Farkas, Sipos Imre, Rosenbach Sándor, Paszth Mihály, Károlyi János, Stris Ferencz, Báró Andreaszky Gabor, Kacsokovits Gyula, Beke Albert, Kálmán Zeigmond, Pokorny Gusztáv, Schwarz Samuel, Bugáth Lajos, Kozáky Dániel, Unger Sándor, Sándor Károly, Golka György, Schmidt Albert, Majer Károly, Majthényi Péter, Jakabfalvy Károly, Báró Podmaniczky Géza, Prónay Péter, Borhy Imre, Szódy Henrik, Berzelet Vilmos, Ujhelyi Boldizsár, Gábor Gusztáv, Mihajlovits József, Fischer József, Grün Lajos, Báró Marschal Adolf, Bogdán Mihály, Horvóthy Rezső, Szigárdy Samu, Szmezsányi Emil, Tamaskovics Gyula, Bogdán Tivadar, Laszkáry Gyula, Felsenburg Mór, Bercezy Jo.ó, Szabó János, Szabó Sándor, Viktor József, Krista János, Vida Ferencz, Alk György, Busbach Ádám, Komjáthy Anselm, Gellén Endre, Kohn Mark, Gróf Crouy Vilmos, Kovács Pál, Hajos Zeigmond, Gyurcsánzky József, Gazdik Lajos, Posva Lajos, Veres József, Gellén Lajos, Zádubán Ádám, Ambrózy Tamás, Vancso Béla, Dietrich Zeigmond, Grünner János, Tornay Vidor, Kivárcsi Antal, Pokorny Pál, Pokorny Ede, Benzo György, Klein Salamon, Felsenburg Tivadar, Csomiczky Ede, Dömök József, Kovács Ferencz, Aninger Ferencz, Weiss Jakab, Okolicsányi Miksa, Ondrejovits László, Fridrich Lajos, Moháry Gyula, Klein Bernát, Némethy Kálmán, Kacsokovits Ferencz, Fajor István, Patay János, Havas Gyula, Szigethy Ferencz, Kanda István, Glatz Pál, Farkas Károly, Kohn Herman, Balazs Eduard, Marnó János, Orszó József, Neuman Károly, Pinter Sándor, Ormay Antal, Dubravitsky Ádám, Rády János, Stiller Jónás, Töldy István, Moc- sáry Béla, Pongrácz Károly, Báró Butler Henrik, Domjan Pál, Weisz Mór, Vincze Károly, Halász József, Veres János, Nagy Andor, Orszó Miklós, Grünbaum Ignác, Korodinyi Lajos, Weisz Simon, Rosenbach Ferencz, Orszó Ferencz, Gescheit Herman, Bene Gyula, Herczely Vilmos, Lieszkovszky Gusztáv, Kék István, Doloschal Soma, Ráth László, Liszi Aladár, Beke Dénes, Maritsék Ferencz, Fay Albert.

Ezen névjegyzék a közbizonylag azon felhívással közölletik, hogy az ellen tehető észrevétel a fel- szólamlási kérvény jöve október hó 3-ig adható be.

Az igazoló választmány megbízásából közli

Komjáthy Anselm s. k.,
főjegyző.

Felelős szerkesztő

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Haszonbérbeadás.

Nógrádmegybe kebele- zett Kiscset község- ben, 400 holdas birtok épületekkel együtt haszon- bérbe azonnal kiadható. A feltételek iránt teljes érte- sítést ad alulírott

Farkas Ferencz,
ügyvéd B. Gyarmaton.

Egy 12 éves fiú
tanulónak kerestetik

Villi Mihály

b. gyarmati pékmesterhez,
kinél a feltételek megtud-
hatók

Haszonbér.

Gr. Gyúrkó Ábrahám kistorennei ura- dalmához tartozó alábbi puszták 1880. évi január 1-től 9 évre haszonbérbe adatkak u. m:

1. Hevesmegyében Pusztá Iván, 250 hold szántóföld és rét, 400 hold erdei legelő mak- koltatással, gazdasági épületekkel.

2. Hevesmegyében Pusztá-Kisbátany (vas- utállomás) 400 hold szántóföld és 600 hold erdei legelő makkoltatással, gazdasági épü- letekkel.

3. Nógrádmegyében mátránovák birtok 600 hold szántóföld, 900 hold erdei legelő makkoltatással, gazdasági épületekkel.

A feltételek megtudhatók Budapest su- gárút 125. a tulajdonosnál és Kisterennén a jószágigazgatóságnál.

Haszonbérlet.

Sipekre (Szécsényhez három negyed órányira) 420 hold ki- terjedésű fekvőbirtokomra 6—9 évre és előnyös feltételek mellett haszonbérlet keresek. Birtó-síték- adás mellett a gazdasági eszkö- zök, így ugyonon marha, birka és sertések álló teljes felsze- relvény is átvethető.

Rövidebb értesítést adok laká- somon, B. Gyarmaton.

Balds József,
köz- és váltógyűző.